

РЕШЕНИЕ

№ 19995

гр. София, 21.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в публично заседание на 29.04.2026 г. в следния състав:

при участието на секретаря Росица Б Стоева, като разгледа дело номер **3946** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), вр. с чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на П. А. М., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в Я. област, Р., гражданин на Р. федерация, против решение № 496/04.03.2026г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ – МС), с което на основание чл. 75, ал.1, т.2 вр, вр. чл.8 от ЗУБ и чл.75, ал.1, т.4 във вр. с чл.9 от ЗУБ е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

Жалбоподателят навежда твърдения за неправилност и незаконосъобразност на оспорения административен акт като постановен при неправилно приложение на материалния закон и съществено нарушение на административно производствените правила. Поддържа наличие на основание по чл.8, ал.1 и чл. 9 от ЗУБ поради обосновани опасения от преследване поради изразената му позиция относно войната в У. и вероятност от военна мобилизация, изразеното му политическо мнение и принадлежността му към определена социална група /като лице от мъжки пол, отслужило редовната си военна служба, без здравословни проблеми и на възраст, на която съгласно указа на президента на Р. федерация може да бъде мобилизирано в армията и изпратено на фронта/. Твърди, че в процесното решение административния орган не само, че не се позовава на актуална по време и съдържание справка, но изцяло неоснователно и необосновано не взема в предвид множеството представени от жалбоподателя източници, които са публични, общо достъпни и лесно проверими. С подробно изложени аргументи моли за

отмяна на решението. Претендира присъждане на разноски на основание чл. 38, ал2 от Закона за адвокатурата.

В съдебно заседание, жалбоподателят, редовно призован, се явява лично и с адв. К.. Поддържа жалбата и моли за отмяна на решението на административния орган, като постановено при липса на мотиви и в нарушение на материалния закон, и за връщане на преписката за ново разглеждане.

Ответникът - председател на ДАБ, редовно призован, не се явява, представлява се от юрк. К., която оспорва жалбата и моли за нейното отхвърляне, като неоснователна и недоказана. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийски градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен Съд С. – град, I отделение, 18 състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

За първи път молителят е поискал международна закрила с молба с вх. № ОК-1352 от 29.08.2023г. Мотивирал я е с факта, че е получил призовка да бъде мобилизиран в Р. армия и изпратен да се сражава в У.. Чужденецът твърди, че един месец преди да напусне окончателно Р. е получил няколко телефони обаждания от военното окръжие. Според думите му целта на тези обаждания била да бъде установено неговото точно местоживееене. Заявил е, че бил получил препоръка от правозащитна организация да не се явява във военното окръжие и по възможност да напусне страната, тъй като му били казали, че ако преминел военномедицинска комисия ставал войник и започвало да се прилагат военните закони.

В първото си производство чуждият гражданин е посочил, че две седмици след като напуснал Р. е пристигнала призовка на адреса на майка му. Допълнил е, че тъй като не се е явил във военното окръжие при завръщането си в Р. щял да бъде задържан още на летището, изпратен на военна комисия и на фронта в У..

Кандидатът твърди, че още от самото начало бил против военните действия в У., тъй като руското правителство лъжело, че там управлявало фашистко правителство и също така заявява, че спрямо украинците се извършавал геноцид от страна на руската армия. Добавил е, че от самото начало на войната той изразявал своето мнение с постове в социалните мрежи и също така бил превел еднократно 1000 рубли на организацията TO BE OR, която според думите му била с антивоенна насоченост. По време на личното интервю с него молителят е посочил, че не е чен на политическа партия или организация на политическа основа, не е бил задържан или арестуван и не е бил съден или осъждан. В полза на тогавашното си административно производство в ДАБ при МС чужденецът е представил копие на призовка, копие на военен билет, фотокопие на указ издаден от руския президент, както и снимков материал от интернет. С решение № 1145 от 12.01.2024 г. на председателя на ДАБ-МС е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на молителя. Относно представеното от кандидата фотокопие на призовка в административния акт е изведен извод, че не е установено за чужденеца да е съществувала реалната възможност да бъде мобилизиран и изпратен да в У., както и че е съществувала законовата възможност да откаже да воюва в У.. Този извод е бил подкрепен от информацията посочена в приложената по преписката справка на дирекция „Международна дейност" на ДАБ при МС относно актуална обстановка в Р. федерация, където е посочено, че частичната мобилизация в Р. е приключила, и възможността за втора

вълна на мобилизация не се обсъжда в К..По отношение на представеното фотокопие на Указа на руския президент за обявяването на частична военна мобилизация е направено заключение, че документът доказва единствено общоизвестни факти за Р., без да има пряко отношение към личната бежанска история на кандидата. Същото заключение е направено и относно представеното фотокопие на военния билет на руския гражданин, който само показва, че той е преминал военна служба в периода 2015 г. - 2016 г. В решение № 1145 от 12.01.2024 г. на председателя на ДАБ-МС е посочено, че представените снимкови материали не доказват пряко твърдяното от чужденеца заявяване на антиправителствено мнение в социалните мрежи. Представените снимки не могат да бъдат свързани с молителя и от тях не става ясно кой точно ги е публикувал. Издаденият административен акт е обжалван пред Административен съд - София град (АССГ), който се е произнесъл с решение №3037 от 09.05.2024г., постановено по дело №1487/2024 г., с което отменя решението на председателя на ДАБ при МС. С касационна жалба издаденият съдебен акт е обжалван от страна на Държавната агенция за бежанците при МС и с решение № 13275 от 06.12.2024 г. на Върховен административен съд на Република България - Трето отделение, решението на АССГ е отменено, а жалбата на руския гражданин е отхвърлена. Издаденият съдебен акт е окончателен и същият е влязъл в сила. Подадена е последваща молба за закрила с рег. № УП22345 от 07.03.2025 г. до председателя на Държавна агенция за бежанците при МС (ДАБ при МС) чрез директора на Регистрационно - приемателен център - [населено място] (РПЦ - [населено място]) от М.. Чужденецът мотивира молбата си с нови обстоятелства, свързани с бежанската му история и основателни опасения от преследване. Посочва, че опасението му е породено от невявяването му на военна служба и с отказа му да се отзове на повиквателна, тъй като е против нахлуването на Р. в У.. В молбата е описано, че хора като него са подложени на преследване при завръщането си в Р. федерация и на заплахи от лица, които одобряват войната. Чужденецът твърди, че би бил възприеман като предател, което пораждало у него опасение от преследване, насочено към него и към неговото семейство. Към молбата си чужденецът е приложил заявление, в което разказва своята бежанска история, в която цитира статии от различни интернет сайтове, както и общо двеста и четири (204) страници кореспонденция в социални мрежи, статии от различни информационни източници, които според чужденеца потвърждават, че случаи като неговия не са единични. С решение № 12-ОК от 25.03.2025 г. интервюиращ орган на ДАБ при МС не е допуснал последващата молба до производство за предоставяне на международна закрила. Административният акт е обжалван от и с решение № 26141 от 01.08.2025 г. Административен съд - София-град (АССГ) по адм. дело № 3640/25г, отменя по неговата жалба решение № 12-ОК от 25.03.2025 г. и връща делото като преписка на интервюиращ орган за изпълнение на задължителните указания по прилагането и тълкуването на закона.

С оглед изясняване на всички относими факти, свързани с личното положение на чужденеца и държавата му по произход, в изпълнение на дадените от АССГ указания по тълкуването и прилагането на закона, както и в изпълнение на указанията, посочени в докладна записка с вх. № ПМЗ-ОК- 2420/22.08.2025 г., на 19.09.2025г. с чуждия гражданин е проведено интервю, по време на което той заявява, че е пристигнал в Република България легално през месец август 2023г., и веднага е подал молба за международна закрила в ДАБ при МС. Добавя, че в страната ни живее със съпругата си О. М., на 30г., и със сина си Д. на бг., които са пристигнали след него и все още са в процедура в ДАБ при МС. Пояснява, че детето посещава детска градина, семейството живее под наем в

[населено място].

При провеждане на личното интервю, руският гражданин заявява, че по първата подадена молба за закрила има постановен отказ от предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Посочва, че не е искал закрила от друга страна. В хода на проведеното интервю чуждия гражданин разказва, че негова позната, работеща в местната администрация на Я. област му се е обадила, че той скоро ще получи призовка и затова ако има желание да напусне страната. Обяснява, че е получил телефонното обаждане две седмици преди да му дадат българска виза, получена в [населено място]. Добавя, че след позвъняването е започнал да търси варианти как да напусне територията на Р. федерация. Посочва, че е представил призовката сканирана и тя се отнася за отиване за медицински преглед във военното окръжие. По думите му тя е получена или от жена му, или от сестра му и не разполага с оригинала. Чужденецът твърди, че е напуснал страната си на произход през месец август 2023 г., легално със самолет и е пристигнал в България. Молителят заявява, че при подаването на последващата му молба пред ДАБ при МС и по време на съдебно заседание е представил писмени материали, относно скритата мобилизация в Р., както и доказателства, че може да бъде привлечен за военно престъпление по наказателния кодекс на Р. федерация. Допълва, че съществува възможност да бъде подведен под наказателна отговорност за отказа му да воюва. Споделя, че там, където живее в Р. има хора, чиито близки са загинали, и които могат да му навредят заради неговата антивоенна позиция.

Като причина да напусне държавата си по произход през 2023 г. той изтъква невъзможността да се скрие там, което го е накарало да вземе решение да замине за България, първоначално сам, без семейството. В хода на личното интервю, проведено на 19.09.2025 г., М. П. А. заявява, че не би се завърнал в държавата си по произход, тъй като се страхува, че ще бъде задържан и ще бъде задължен да участва във военни действия. Допълва, че тъй като се намира повече от две години в чужда държава, за специалните служби на страната му такива като него са заведени като вербувани. По думите му това давало право на властите да направят проверка за неговите антивоенни изказвания и мнения и общо отношение против войната по принцип.

Кандидатът заявява, че причината да пристигне в България е била, че това се е оказал най-бързия начин да напусне страната си на произход. Допълва, че е разглеждал различни варианти, които да му позволят да остане в Република България, не е очаквал, че войната ще продължи толкова дълго и затова е поискал международна закрила от страната ни.

Относимите към молбата за международна закрила на молителя представени факти касаят твърденията на чуждия гражданин, свързани с причините за напускане на Р. федерация, а именно опасенията му от мобилизацията на територията на страната му на произход, за което прави изявления в проведените интервюта, както и заявената от него антивоенна позиция. В хода на производството чуждият гражданин е подал молба, в която посочва, че представя писмени доказателства, сред които известието за среща с военен комисар от 04.04.2025 г. По време на първото си производство той е представил копие на призовка, копие на военен билет, фотокопие на указ издаден от руския президент. Във второто административно производство той не е представил други относими материални доказателства в подкрепа на твърденията си.

На 04.03.2026г. е постановено оспореното Решение № 496 на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ, е отхвърлена молбата на кандидата за международна закрила. Административният орган е

приел, че за М. П. А. не са налице предпоставките за предоставяне статут на бежанец по ЗУБ, тъй като от бежанската му история не може да се направи извод за наличието на основателни опасения от преследване по причините, изброени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Органът е посочил, че след извършена повторна преценка на всички относими факти, свързани с личното положение на молителя и с държавата му на произход, се налага изводът за недоверие на представената бежанска история и неоснователност на подадената молба за международна закрила. Мотивите, въз основа на които чужденецът прави своето искане, не обосновават основателни опасения от преследване или реална опасност от тежки посегателства. От фактите, които М. посочва в бежанската си история, не може да се направи аргументиран извод за наличието на основателни опасения от преследване. Освен това в решението са констатирани нелогични и непоследователни твърдения, които подкрепяли заключението за недоверие на представената бежанска история. Така например, докато по време на интервюто, проведено на 02.10.2023г. той разказва, че месец преди да напусне Р. обаждания от военното окръжие и от административните органи с цел да научат неговия точен адрес, то в хода на проведеното второ интервю на 19.09.2025 г. той съобщава, че е получил обаждане от негова позната в местната администрация на Я. област, която му казала, че скоро ще получи призовка и ако иска да напусне страната. Това коренно се различава от заявеното от кандидата по време на интервюто му през 2023г., че са му се обадили от военната комисия с предложение да се явя при тях, но от правозащитната организация Г.нет е получил препоръка да не отива и да напусне пределите на Р.. В същото време буди недоумение факта, че на интервюто на 19.09.2025г. самият кандидат не споменава нищо за представеното в съда уведомление за среща с военен комисар, като на въпрос „Знаете ли дали сте получил втора призовка?“, отговаря: „Трябвало е да има, но никакви наказателни преследвания не са били възбуждани.“ Логично е да се предположи, че ако действително чуждият гражданин е получил една призовка през 2023 г. и ново уведомление за среща във военен комисариат през 2025 г., то той би го съобщил пред административния орган, имайки се предвид, че бежанската му история се мотивира именно на нежеланието му да бъде мобилизиран в редиците на руската армия. Органът е заключил, че от изложената от чужденеца бежанска история се установява, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, а именно: по причини основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. При провеждане на административното и на съдебното производство липсват аргументирани доводи, че в държавата му по произход е бил лично преследван по някои от посочените критерии в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Не били представени и доказателства, сочещи, че в Р. същият е бил преследван или има опасност от бъдещо преследване конкретно по причини свързани с неговата раса, религия, националност, изразено политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Едно от условията за признаването на статут на бежанец по смисъла на член 1, буква А от Женевската конвенция е наличието на причинно- следствена връзка между причините за преследване, а именно раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, и актовете на преследване или липсата на закрила срещу такива актове. не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително международни организации, като същите не могат или не искат да

предоставят закрила срещу преследване. Изразеното нежелание на М. да бъде мобилизиран, както и наличието на мнение против войната на страната му в У., не е достатъчно основание да се приеме, че той е бил подложен на преследване. Изразените убеждения, че е против военните действия и евентуален отказ от негова страна да отслужи военна служба, също не са достатъчно основание да се приеме, че за него са налице основания по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Административния орган е посочил, че и злагането на пацифистки убеждения, поради които той отказва да воюва в У., както и несъгласието му с водената политика от страна на руското правителство не са достатъчни да обосноват заключението, че спрямо кандидата е налице основание да се смята, че той е преследван на територията на своята страна. Не всяко убеждение колкото и истинско да е то представлява достатъчно основателна причина за искане на статут на бежанец.

На следващо място, според органа, че моралните съображения, които руският гражданин изтъква, че има и поради които не е искал да се отзове на повиквателната на военните, следвало да се посочи, че законовите разпоредби на Р. федерация, касаещи службата в армията предлагат правото на отказ от активна военна служба и замяната ѝ с алтернативна, което е видно от представената военна книжка. Имайки тази възможност руският гражданин е могъл да се откаже още през 2015 г. от наборна военна служба, но не се е възползвал от предоставеното му законово право и е отслужил войнския си дълг към родината, от което може да се заключи, че твърденията му за морални съображения са неоснователни и измислени с користна цел. Органът е посочил също, че вероятността за мобилизация остава пренебрежима предвид и ноторно известните данни за засилени преговори за уреждане на положението между Р. и У. - акт, ползващ се с подкрепата на международната общност и особено отчетлив през 2025г., след като Д. Т. става президент на С. щати. Данни за множество такива преговори в месеците май-август т.г. се откриват и в цитираната от органа справка, според която директните преговори между У. и Р. довеждат до оскъдни резултати. След като отхвърля 30-дневното предложение за прекратяване на огъня на украинския президент З., на 11 май 2025 г. президентът П. предлага директни преговори с У., които президентът на С. Т. одобрява, сякаш отказвайки се от позицията, че смислени преговори могат да започнат едва след прекратяване на огъня. М. и К. се срещат на 16 май 2025 г. в турския [населено място] за първи път от м. март 2022г. Срещата донася малко конкретни резултати освен споразумение за размяна на затворници. Освен това, позовавайки се на данните, отразени в справката за Р. федерация с рег. № МД-02- 558/14.10.2025 г. в частта относно вероятността за мобилизация, според административния орган, показват, че според различни източници президентският указ за "частична мобилизация" от 21 септември 2022 г. все още е в сила, тъй като не съдържа информация за времето, в което мобилизацията трябва да приключи. Съгласно публикуваната информация, вместо официална военна служба, К. се осланя на финансови стимули и агресивни кампании за набиране на персонал, за да попълни редиците си, включително предлагане на доходоносни договори на доброволци. Р. власти продължават да настояват, че в Р. не се планира нова вълна от мобилизация и че попълването на руската армия става без принуда: „около 1000 души доброволно идват във военните комисариати и подписват договор", пояснява председателят на комисията по отбрана на Държавната дума А. Картаполов в интервю за Т.. В тази връзка, в процесното решение е изтъкнато, че относно несъстоятелността на представената от М. бежанска история следвало да се посочи, че ако руската армия е искала непременно да го мобилизира в запас, то най-вероятно е щяла да изпрати в дома му военна полиция, която да го задържи. От друга

страна, ако местната полиция и властите са били заинтересовани дори най-малко от тъй наречената му „политическа дейност и пристрастия“, то тогава едва ли чуждият гражданин щеше да може да напусне напълно легално Р. федерация и действията му да останат без санкцията на граничните власти.

На следващо място, органът е обсъдил и твърденията на молителя за изразяване на неговото политическо мнение в социалните мрежи. Посочено в процесното решение е, че анализът на обстоятелствата по молбата за международна закрила относно това дали и доколко може да бъде прието, че кандидатът е изразявал публично позицията си в социалните мрежи и дали изразява такава и към момента на постановяване на този акт, включително и по отношение на обществения отзвук от споделено публично негово политическо мнение също показвало пренебрежим по степен на вероятност риск същият да бъде подложен на преследване или заплахи със смъртно наказание или екзекуция или изтезание или унижително отнасяне, наказание или тежки заплахи поради безогледно насилие при завръщане в Р.. Освен това, опасенията на кандидата от преследване поради изява на политическо мнение се ползват с ниска степен на вероятност да бъде ангажиран интереса на властите в страната по произход или други субекти на преследване заради заявените публикации в социални мрежи. Докато общата политическа среда в Р. федерация безспорно създава предпоставки за ограничаване на правата и свободите на политически опоненти, в конкретния случай на руския гражданин липсва индивидуализирана заплаха, както и обективни данни, че е бил или ще бъде обект на държавна репресия заради политическите си възгледи. Неговите действия не са надхвърляли рамките на обичайното гражданско несъгласие и като такива не попадат в категорията на преследване по смисъла на чл. 8 от ЗУБ. Органът е достигнал до извода, че не се обосновава предоставяне на международна закрила въз основа на политическо мнение. М. не е заявил да е бил политически активен, в случая не са открити каквито и да е доказателство, относно това спрямо кандидата да е налице политическо преследване или политически репресии, или друга форма на опит за посегателство срещу личността му. Както става ясно от изявленията на чуждия гражданин, срещу него не е имало повдигнато никакво обвинение и той не е бил задържан или търсен от страна на властите или да му е прилагано физическо насилие от страна на властите и неговите права не са били нарушавани по какъвто и да е начин. В проведените интервюта, кандидатът за закрила сам посочва, че никога не бил издирван, предупреждаван, задържан, арестуван, насилван, съден и осъждан в държавата си на произход, от което може да се обобщи, че държавните и местните органи на власт не са се интересували от неговите действията и така наречени „политически пристрастия“ или антивоенни позиции и че никога не е смятан от тях за опозиционер или екстремист, за каквито са сочени водачите и членовете на политически опозиционни партии. Самият той изтъква, че не е заемал никакви партийни длъжности и не е бил член на политически организации, а просто е симпатизирал на опозиционни политици, Търсецията закрила дори не заявява да е бил участник в организирани от опозиционни политици улични демонстрации. В държавата си по произход не е имал проблеми с официалните власти и с полицията, не е имал етнически и религиозни проблеми, не е задържан, арестуван, съден или осъждан, заплашван, не му е оказвано физическо насилие. На тази база органът е заключил, че страхът на чужденеца от преследване по причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ не може да се приеме за обоснован. Опасенията му, че при завръщане в страната ще бъде преследван за своите различни политически възгледи или предвид различната му позиция относно войната в У.

са само предположения, които не се подкрепят с доказателства. Персонално спрямо руския гражданин в държавата му по произход не е упражнявано насилие и лично не е бил обект на репресии. Общият извод на административния орган е, че анализът на фактите, изложени от жалбоподателят в хода на проведените с него две интервюта, както и на събраните доказателства в хода на административното производство сочи на извода, че по отношение на М. не е било осъществено преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 и ал. 5 ЗУБ, което да се основава на някоя от при посочени в чл. 8, ал. 1 ЗУБ. Твърденията на руския гражданин не съдържат информация за осъществено спрямо него преследване по смисъла на чл. 8, ал. 2 - 5 от ЗУБ във вр. с чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, както и риск за бъдещо такова. В случая не се установява на оспорващия да са били нарушени основни човешки права до такава степен тежки по своето естество или повторяемост за да се приеме, че е налице преследване по смисъла на относимите правни норми. Молителят не е посочил член от семейството му да има предоставен статут на бежанец в Република България, затова за него не са налице предпоставки за предоставяне на такъв съгласно разпоредбата на чл. 8, ал. 9 от ЗУБ.

На следващо място, органът е стигнал до извода, че цялостната оценка на ситуацията в страната въз основа на общоприетите критерии и дефиниции не позволява тя да бъде определена като достигаща границите на въоръжен конфликт, такъв в Р. не съществува. Следователно не следва да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си на произход, М. би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Поради това искането му за закрила и в тази му част е счетено за неоснователно.

В процесното решение е изследван и висшия интерес на детето на молителя, пристигнало в Република по-късно заедно със своята майка-съпругата на молителя, които също са в производство по предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Преценено е, че предвид липсата на предпоставки за предоставяне на международна закрила по молбите на майката и бащата на детето, се установява, че висшият интерес на детето е синът на чуждите граждани да бъде отгледан, за него да се полагат грижи на майчин език и той да израсне в семейна среда на страната им по произход, заедно със своите родители. Именно в държавата си на произход детето ще има възможност за пълноценен и законен достъп до образование (било то частно или държавно), пълен достъп до здравеопазване, достъп до близки негови връстници говорещи същия език и др. Именно в държавата му по произход неговото семейство ще може да осигури финансово неговата издръжка, дейност, която понастоящем е силно ограничена. В случая не се откриват и обективни възпрепятстващи пречки за завръщане на семейството в родината им. Освен това органът е посочил, че най-добрият интерес на детето не е въведен от законодателя като задължителна предпоставка за предоставяне на хуманитарен статут в чл. 9 ЗУБ, нито е определен като условие за предоставяне на субсидиарна закрила в глава V от Директива 2011/95/ЕС, предвид което не представлява самостоятелно и достатъчно основание за предоставяне на международна закрила, което да може законосъобразно да замени отсъствието на материалноправните предпоставки за предоставяне на такъв вид закрила, предвидени от българския и европейския законодатели. Освен това, в процесното решение е посочено, че не са налице и условията за хуманитарен статут по други хуманитарни причини (чл. 9, ал. 8 от ЗУБ), тъй като заявените от чужденеца лични мотиви за исканата закрила не могат да бъдат причислени към тези за предоставяне на хуманитарен статут по реда на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ. В заключение, председателя на ДАБ-МС е посочил, че причините, посочени от руския

гражданин, поради които търси международна закрила по реда на ЗУБ, са извън предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от закона, при наличието на които тази закрила се предоставя. Нежеланието му да се завърне в страната си на произход е в резултат на неговата лична преценка, която е разбираема от житейска гледна точка, а именно да осигури на себе си и семейството си възможност за по-добри и спокойни условия за живот. За чужденеца, съпругата му и малолетното им дете съществува реална възможност да се завърнат в държавата си на произход посредством международните им паспорти и да стигнат и да се установят в мястото обичайното им местожителство, или на друго място в страната, без тези им действия да доведат до негативни последствия и прояви от страна на местните и централните власти и институции в Р. федерация.

С тези изводи и мотиви, е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на П. А. М..

По преписката е приложено фотокопие от призовка с адресат жалбоподателя, изготвена от военния комисар на Любимскио и Первомайски район, Я. област. В призовката на М. е разпоредено да се яви на 18.09.2023г. от 09:00 часа в сградата на посочен адрес за "медицинско освидетелстване". В призовката изрично е посочено, че при неявяване, без уважителна причина, призованият може да бъде привлечен "към отговорност", съгласно законодателството на Р. федерация /лист 578/.

Административен Съд С. – град, I отделение, 18 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

Оспореното Решение е постановено от компетентен орган - председателя на ДАБ, предвид правомощията на този орган по чл. 75, ал. 1 от ЗУБ.

Спазени са изискванията за форма на акта, съгласно разпоредбата на чл. 59, ал. 2 от АПК.

Решението е издадено в съответствие с целта на закона - предоставяне на закрила на чужденец на територията на Република България, ако са налице предпоставките за това.

В административното производство не са допуснати съществени процесуални нарушения.

Спазени са регламентиранията правила в чл. 58 и следващите от ЗУБ - молбата за международна закрила от М. е приета и регистрирана, той е уведомен на разбираем за него език относно процедурата, която следва. В проведените интервюта е участвал преводач от руски език. Дадена е възможност на кандидата да изложи историята си, зададени са му уточняващи въпроси - видно от протоколите от 02.10.2023г. и 19.09.2025г.

При издаването на решението, обаче, е допуснато нарушение на материалния закон, изразяващо се в неправилното му прилагане.

В разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ са установени предпоставките, при кумулативното наличие на които на чужденец се предоставя статут на бежанец в Република България. Молителят трябва да се намира извън държавата си по произход, да не може или да не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея по причини, свързани, от една страна, с основателно опасение от преследване, а от друга страна - това преследване да е обусловено от изброени обстоятелства - раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група.

Съгласно чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, "преследването" представлява нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост.

В нормата на чл. 8, ал. 5 от ЗУБ са изброени следните видове действия на преследване: 1. физическо или психическо насилие, включително сексуално насилие; 2. правни,

административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин; 3. наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни; 4. отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание; 5. наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3; 6. действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца, като наличието и основателността на опасенията следва да бъдат преценени въз основа на информацията, предоставена от чужденеца в хода на образуваното административно производство, като се вземат предвид всички доказателства, в случай, че той разполага с такива и като се отчете какво е естеството на преследването и неговия интензитет - дали последното води до нарушаване на основни права на човека.

Анализът на фактите, изложени от жалбоподателя в хода на проведените с него интервюта, както и на доказателствата, събрани в хода на административното и на съдебното производство, сочи, че по отношение на М. има преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, изразило се в действия измежду посочените в ал. 5 на същата норма, поради което са налице субективният и обективният елемент на предвиденото в цитираната разпоредба понятие "основателни опасения от преследване". В настоящия случай, видно от протоколите от проведените с оспорващия интервюта по реда на чл. 63а от ЗУБ, М. е заявил, че е напуснал Р. поради несъгласието си с войната в У., а, според връчената му /чрез сестра му) призовка/повиквателна, той е бил задължен да се яви на 18.09.2023г. за "медицинско освидетелстване", и то след обявената частична мобилизация с указа на В. П.. Ноторен факт е, че мобилизираните граждани /без значение дали са руски, украински, български или други/, макар и с предходен военен опит, при запас или при мобилизация задължително преминават медицинска проверка, преди да бъдат изпратени в бойните части, за да носят служба или да се сражават. Същото се потвърждава и от приложените по делото справки, изхождащи от отдел „Международно сътрудничество“.

За съда няма съмнение, че повиквателната заповед/призовка, връчена опосредствено на жалбоподателя, е била свързана именно с разпоредената мобилизация на цивилни руски граждани със съответните военни специалности за нуждите на руската армия и във връзка с нарастващите човешки загуби и от двете страни в хода на инвазията в У.. По делото не се спори относно факта, че М. е отслужил военната си служба по - рано, т.е. той не е повикан за отслужване на редовна военна служба. В този смисъл, съдът приема, че изискването М. да се яви за "медицинско освидетелстване", непосредствено след началото на мобилизацията, е било свързано с необходимостта той да бъде изпратен да се сражава като войник от руската армия.

Тезата на ответника, че за жалбоподателя не съществува опасност да участва реално в бойни действия, ако откаже изрично да изпълни подобно разпореждане, т.е. за него няма да настъпят вреди от отказа, не може да бъде споделена. С получаването на призовка за военна подготовка след началото на мобилизацията, М. придобива качеството военнослужещ от въоръжените сили и неизпълнението на каквото и да е разпореждане/заповед на негов командир (напр. да участва в бойни действия срещу украинската армия против волята си) може да бъде третирано като престъпление против военната служба, съответно - наказано според цитираните изменения на руското

законодателство.

П. М. категорично заявява, че не желае да участва във войната на Р. в У.. Съдът приема, че това негово убеждение не е свързано с необходимостта да заяви определена бежанска история пред българските власти, за да получи закрила.

Съдът не споделя доводите на ответника, че военнослужещите от руската армия, които откажат да се сражават в У., не могат да бъдат наказателно преследвани. Тези твърдения са в очевидно противоречие с информацията в справка от 30.01.2026г., както и на общодостъпни източници за засилване на наказателната репресия в Р. при отказ от изпълнение на военна служба и неподчинение на заповед на командир. Така например, на сайта на Агенция на Европейския съюз в областта на убежището е публикуван Доклад за Р. федерация с фокус върху Р., който се фокусира върху правните механизми за потискане на несъгласието, в част 4 "Военна служба", по точки 4.1 до 4.5 подробно описва структурата на военната служба, обхващаща военната служба, договорната военна служба и наказанията за дезертьорство, в това число са засегнати и въпроси за промените в законодателството и мобилизацията в армията, съдържа специална точка за електронните призовки, както и по отношение на засилване на репресиите - за наказателното законодателство както по въпроси във връзка с военната служба, така и с противопоставяне на държавата или изразяване на мнение по определени въпроси. В доклада са обсъдени всички изменения в областта на военната служба след началото на войната в У.. Нещо повече, в доклада се съобщава и за законодателство, прието от Р. Дума на 29.10.2025г. във връзка с военния резерв и възможността за включването им в охраната на важни обекти, които са предмет на атаки от страна на У.. Съществуването на този доклад преди датата е индиция за промяна в ситуацията, и който е следвало да бъде съобразен при преценката на процесната молба. На следващо място, изявленията за отказ от военна служба е следвало да се преценяват с оглед на критериите, установени в съдебната практика на Съда на ЕС и Наръчника на ВКБООН, а именно:

1) За да бъде релевантен към основания за предоставяне на международна закрила, отказът отбиване на военна служба следва да е свързан с опасности от репресии спрямо молителя и конкретно във връзка с нежеланието да отбие военна служба. По този въпрос е формирана съдебна практика на Съда на ЕС : Решение на СЕС от 19 ноември 2020 г. по дело EZ, C- 238/19, ECLI:EU:C:2020:945, с което е дадено тълкуване на чл. 9 параграф 2, буква д) от Директива 2011/95. Разпоредбата е озаглавена "Действия на преследване", като има предвид прилагането на чл.1 А от Женевската конвенция, видно от параграф 1 на същата разпоредба. Съгласно тълкуваната хипотеза - по чл.9, ал.2, буква д) от Директива 2011/95, действията на преследване могат да приемат и формата на " д) наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпления или на деяния, попадащи в приложното поле на основанията за експулсиране, посочени в член 12, параграф 2;" . Видно е, че чл.8, ал. 5, буква д) от ЗУБ възпроизвежда идентично разпоредбата на директивата като форма на преследване.

2) Също в глава V, "В", параграфи 167-173от Наръчника на ВКБООН е дадено тълкувателно определение за дезертьори и лица, които се отклоняват от военна служба, отграничени са случаите, при които необходимостта от изпълнение на военната служба е единствената причина за статут на бежанец. Лицето следва да докаже, че изпълнението на военната служба за него би означавало участие във военни действия, противоречащи на неговите действителни политически, религиозни или морални убеждения или на валидни

съображения на съвестта.

В конкретния случай, се установява, че призовки получават руснаци, които са служили в армията и имат предходен военен опит. Конкретният случай е именно такъв - след началото на мобилизацията, жалбоподателят е призован чрез роднини, отбил е военната си служба и е зачислен в запаса. Посоченото обстоятелство е самостоятелно основание да обоснове наличие на предпоставки по чл. 8 ЗУБ.

От изложената бежанска история на жалбоподателя не се установява срещу него да е било осъществено непосредствено преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от ЗУБ до момента на напускането на Р. федерация, но съдът приема, че съществува реален риск от бъдещо преследване при завръщане му в Р.. Състоянието на правата на човека в Р., в момента, е такова, че инакомислец гражданин може да бъде задържан и съден:

-в центъра на М. за носенето на лист с надпис "две думи" ("ДВА СЛОВА")
[https://www.youtube.com/watch?](https://www.youtube.com/watch?v=IM7TBEr72nE&pp=ygU60LTQstC1INGB0LvQvtCy0LAg0JrRgNCw0YHQvdCw0Y8g0L_Qu9C-0YnQsNC00Ywg0LDRgNC10YHRgg%3D%3D)

[v=IM7TBEr72nE&pp=ygU60LTQstC1INGB0LvQvtCy0LAg0JrRgNCw0YHQvdCw0Y8g0L_Qu9C-0YnQsNC00Ywg0LDRgNC10YHRgg%3D%3D](https://www.youtube.com/watch?v=IM7TBEr72nE&pp=ygU60LTQstC1INGB0LvQvtCy0LAg0JrRgNCw0YHQvdCw0Y8g0L_Qu9C-0YnQsNC00Ywg0LDRgNC10YHRgg%3D%3D)

и същия клип [https://www.youtube.com/watch?](https://www.youtube.com/watch?v=Nq_pjiR0638&pp=ygU60LTQstC1INGB0LvQvtCy0LAg0JrRgNCw0YHQvdCw0Y8g0L_Qu9C-0YnQsNC00Ywg0LDRgNC10YHRgg%3D%3D)

[v=Nq_pjiR0638&pp=ygU60LTQstC1INGB0LvQvtCy0LAg0JrRgNCw0YHQvdCw0Y8g0L_Qu9C-0YnQsNC00Ywg0LDRgNC10YHRgg%3D%3D](https://www.youtube.com/watch?v=Nq_pjiR0638&pp=ygU60LTQstC1INGB0LvQvtCy0LAg0JrRgNCw0YHQvdCw0Y8g0L_Qu9C-0YnQsNC00Ywg0LDRgNC10YHRgg%3D%3D)

съдебния процес:

[https://www.youtube.com/watch?](https://www.youtube.com/watch?v=I7jXauBUbTM&pp=ygU60LTQstC1INGB0LvQvtCy0LAg0JrRgNCw0YHQvdCw0Y8g0L_Qu9C-0YnQsNC00Ywg0LDRgNC10YHRgg%3D%3D)

[v=I7jXauBUbTM&pp=ygU60LTQstC1INGB0LvQvtCy0LAg0JrRgNCw0YHQvdCw0Y8g0L_Qu9C-0YnQsNC00Ywg0LDRgNC10YHRgg%3D%3D](https://www.youtube.com/watch?v=I7jXauBUbTM&pp=ygU60LTQstC1INGB0LvQvtCy0LAg0JrRgNCw0YHQvdCw0Y8g0L_Qu9C-0YnQsNC00Ywg0LDRgNC10YHRgg%3D%3D)

-за носенето на невидим плакат (за разперени ръце и празното пространство между тях) <https://www.youtube.com/watch?v=z5VkJmVTcOg>

-за носенето и издигането на бял лист хартия (в Н., третия по големина руски град) <https://www.youtube.com/watch?v=jd7Zs9K46Vc>

От доказателствата по делото, по-конкретно от съдържанието на справката на ДАБ, съдът приема, че за жалбоподателя не са налице основанията за освобождаване от мобилизация. Той е на 31 години, отбил е военната си служба и му е връчена призовка след началото на мобилизацията.

Съгласно т. 170 от Наръчника, съществуват случаи, при които необходимостта от изпълнение на военната служба, е единствената причина да се иска статут на бежанец, т. е. когато лицето докаже, че изпълнението на военната служба за него би означавало участие във военни действия, противоречащи на неговите действителни политически, религиозни или морални убеждения или на валидни съображения на съвестта.

Съдът счита, че в настоящия случай жалбоподателят е положил всички усилия да докаже, че военните действия, в които има вероятност да участва, противоречат на неговите действителни морални и политически убеждения. В проведеното първоначално и последващо интервю в ДАБ той многократно, еднопосочно и категорично посочва, че не желае да участва във военни действия срещу украинския народ и е против тях. Това не е просто нежелание да бъде отслужена военна служба - "бягство от военна служба", съгласно Наръчника, а е осъзнат и афиширан акт на неподчинение на установения режим в Р..

С оглед изложеното и доколкото е безспорно, че жалбоподателят не се е явил по връчената му призовка, както на посочената дата, така и до настоящия момент, спрямо него, освен наказателно преследване, биха били приложими и широкообхватните ограничителни

мерки /забрани за извършване на определени дейности, за придобиване или продажба на имоти и т.н./, предвидени от руското законодателство по отношение на призованите за мобилизиране, които, без съмнение, са дискриминационни, сами по себе си. В този смисъл решение № 3730 от 27.03.2024г. по адм. д. № 11964/2023 г., на ВАС и решение № 4026 от 03.04.2024 г. по адм. д. № 11973/2023 г. на ВАС.

Съгласно т. 171 от Наръчника, не всяко убеждение, колкото и истинско да е то, представлява достатъчно основателна причина за искане на статут на бежанец след дезертиране или бягство от военна служба. Не е достатъчно лицето да не е съгласно с правителството по отношение на политическата мотивировка за конкретно военно действие. Там, обаче, където дадено военно действие, с което лицето не желае да има нищо общо, е осъдено от международната общност като противоречащо на основните правила за човешко поведение, наказанието за дезертиране или бягство от военна служба, в светлината на всички други изисквания на определението, може да се счита за преследване.

Водената от Р. война срещу У. е осъдена от международната общност, като противоречаща на основните правила за човешко поведение, поради множеството свидетелства за военни престъпления /напр. резолюции на Европейския парламент от 23.11.2022г. и от 19.01.2023г./. Налице са множество данни от международни източници, свидетелстващи в тази насока. В случая, от събраните по делото доказателства се установява от една страна, че жалбоподателят основателно се страхува от преследване в държавата си по произход, а от друга страна се установява, че това преследване е по причина неговата националност - гражданин на Р. федерация, и принадлежност към определена социална група - лице от мъжки пол, което подлежи на мобилизация и включване във военните действия на Р. в У. или на територията на самата Р., като част от противовъздушната отбрана на страната.

Настоящият съдебен състав счита, че административният орган неправилно е преценил, че при проведеното с жалбоподателя интервю от негова страна не са изложени обстоятелства, сочещи наличие на някое от обстоятелствата, предвидени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ във връзка с чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от ЗУБ. Анализът на заявените обстоятелства сочи, че твърденията на кандидата попадат в предметния обхват на закрила по ЗУБ. Изтъкнатата причина да напусне Р. може да бъде квалифицирана като преследване на жалбоподателя по смисъла на чл. 8, ал. 5 от ЗУБ, или като риск от осъществяване на такова спрямо него. Персонално спрямо заявителя в страната му по произход не е упражнявано насилие и той лично не е бил обект на репресии. По самите твърдения на М., той не е имал значителни проблеми с официалните власти в Р., нито с други субекти по чл. 8, ал. 3 от ЗУБ, но за него е налице реален риск за бъдещо такова преследване.

Относно наличието на предпоставките по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, трябва да се съобрази, че жалбоподателят е напуснал държавата си на произход, поради нежеланието си да бъде мобилизиран и да участва във военните действия. Връщайки се в страната си, той ще бъде мобилизиран и изпратен да се сражава в У., който извод се подкрепя от представената по делото призовка, установяваща, че на М. е разпоредено да се яви за "медицинско освидетелстване", непосредствено след издаването на указа за мобилизация. В същата призовка изрично е посочено, че ако той не се яви в указания срок, ще носи отговорност в съответствие със законодателството на Р. федерация. У. за частична мобилизация не е отменен, а в него не се съдържат прекратителни условия като общ брой на мобилизираните, след достигането на който мобилизацията спира или пък краен срок на действие, за да се приеме, че този акт няма действие по отношение на жалбоподателя.

Във връзка с изложеното съдът приема, че неправилно административният орган е приел, че за П. А. М. не съществува реален риск от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1 във връзка с ал. 3 от ЗУБ. По отношение на М. са налице, най - малко, предпоставките са получаване на хуманитарен статус /в същия смисъл решение № 14031 от 31.12.2024г. по адм. д. № 5917/2024г. на ВАС и решение № 4026 от 03.04.2024 г. по адм. д. № 11973/2023 г. на ВАС/.

Ето защо, жалбата се явява основателна, а обжалваният административен акт е незаконосъобразен и следва да бъде отменен, като преписката бъде върната на ответника за ново произнасяне съобразно дадените в мотивите на решението указания по тълкуване и прилагане на закона.

Претенцията на адвокат К. за присъждане на адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 от Закона за адвокатурата е основателна и в нейна полза следва да се присъди такова по реда на чл.38,ал.3 от Закона за адвокатурата, сочеща, че в случаите по ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът или адвокатът от Европейския съюз има право на адвокатско възнаграждение. Съдът следва да определи възнаграждение в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2. По силата на чл.35 от Наредбата за възнагражденията на адвокатската работа за процесуално представителство, защита и съдействие в производства по Закона за убежището и бежанците, възнаграждението е в размер на 600 лева, превалутирани съгласно Закона за въвеждане на еврото в България се равняват на 306,78 евро.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, първо отделение, 18 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на П. А. М., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в Я. област, Р., гражданин на Р. федерация, против решение № 496/04.03.2026г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ – МС), с което на основание чл. 75, ал.1, т.2 вр, вр. чл.8 от ЗУБ и чл.75, ал.1, т.4 във вр. с чл.9 от ЗУБ е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

ВРЪЩА преписката на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет за ново произнасяне, съгласно дадените в мотивите на решението указания по тълкуване и прилагане на закона.

ОСЪЖДА Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет да заплати на адв.Я. К. адвокатско възнаграждение по реда на чл.38, ал.3 от Закона за адвокатурата в размер на размер на 306,78 евро.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от връчването му.